

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 86 (2)

IZDAN 1 JANUARA 1937

PATENTNI SPIS BR. 12741

Nouveautes Industrielles S. A. Lausanne, Švajcarska.

Postupak za kružno tkanje, koji je naročito primenljiv kod proizvodjenja savitljivih cevi i sličnih predmeta.

Prijava od 7 decembra 1935.

Važi od 1 aprila 1936.

Traženo pravo prvenstva od 12 decembra 1934 (Francuska).

Mehanička raspodela benzina automobila koja se sve više i više primenjuje, isto kao i upotreba savitljivih cevi na avionima i na kolima, učinila je da se i proizvodnja cevi takode sve više i više usavršava. U ovoj oblasti su izvedeni mnogobrojni pronalasci i dobiveni su i pušteni u promet različiti tipovi savitljivih cevi.

Ove cevi, takve kako se sada proizvode, mogu biti grupisane u jednu od tri sledeće grupe:

a) Cevi iz kaučuka ili iz druge plastične materije bez ikakve unutrašnje armature. Cevi ove vrste su istina dovoljno otporne prema uticaju benzina, ali se veoma lako kvare čim se obrazuje nagli pregib na lakat.

b) Metalne savitljive cevi koje su spolja obložene kaučukom ili tkaninom. Ove cevi imaju mnogobrojne nedostatke; između ostalih i nedostatke da se u unutrašnjosti oksidišu, da su i suviše krute i da su veoma teške.

c) Cevi obrazovane iz dve metalne helikoidalne armature, koje su koaksijalne, i iz nepromočive materije koja se nalazi između obe armature. Glavni nedostatak ovih cevi jeste u tome, što dvostruka armatura useca u nepromočivoj materiji duboke vijuge i što najzad pričinjava znatno usporenje u proticanju tečnosti. Osim toga, obe zavojice, koje deluju nezavisno i koje obrazuju svoje otiske u

materiji koja se nalazi između njih, najzad presecaju i štete kako platna tako i celulozne slojeve koji, i jedni i drugi, imaju veoma mali koeficijent istezanja.

Osim ozbiljnih nezgoda koje su ovde navedene, metalne cevi i cevi sa helikoidalnom garniturom imaju i drugih nezgoda, koje čine da je njihova upotreba malo preporučljiva. Cevi u pitanju se veoma teško mogu utvrditi na cevastim nastavcima za izvođenje spoja ili na drugim metalnim delovima na kojima treba da se nameste, pa čak i na spojnica koji su naročito izvedeni za ovaj cilj. Ovi metalni delovi ili spojnici treba, u cilju da dobro drže meki materijal, kao i prve uvojke armature ili metalnog tela cevi, da ostvare sa ovim delovima i elementima prislan dodir. Ako prislan dodir nedostaje, zaptivenost cevi je nesigurna.

Zahvaljujući ovom pronalasku potpuno su otklonjenje sve ove nezgode kao i druge koje bi bilo dosta zametno nabrajati, ali koje su dobro poznate onima koji se koriste sadašnjim cevima.

Pronalazak se odnosi na postupak za kružno tkanje, koje je namenjeno i koje je naročito podesno za proizvodnju savitljivih cevi, kao što su cevi kroz koje se provodi benzin i slične tečnosti. Ovaj postupak obezbeđuje prislan i stalan dodir između tkanih biljnih vlakana, koja obrazuju meki elemenat cevi, i metalnog

elementa koji kod pomenutih cevi obrazuje tako reći rtenjaču.

Po ovom postupku se između pamučnih konaca i drugih tekstilnih konaca, koji obrazuju osnovu, u određenim razmacima, ali koji se mogu regulisati, uvođe metalne žice, na primer čelične žice. Ove se žice uvođe u razboj i u njemu se tretiraju isto kao i obični konci iz biljne materije; one su namotane na čunkeve, čiji broj odgovara izabranom razmaku i raspoređuju se u tkanini paralelno sa biljnim koncima osnove. Kao i ovi konci one obrazuju, tako reći, vijuge u telu tkanine; ali ove metalne vijuge sad čine sastavni deo tkanine i ne predstavljaju strani elemenat, koji je uveden spolja, i koji ne bi mogao da ostvari sa biljnim koncima prislan dodir koji zahteva jednolikost i zaptivenost.

Pronalazak se takođe odnosi na savitljive cevi — u obliku novih industrijskih proizvoda — koje u unutrašnjosti tkanine, kao što je napred rečeno, sadrže metalni helikoidalni elemenat koji im dodeljuje savitljivost i otpornost. Cev koja izlazi iz mašine u potpuno cilindričnom obliku zadržava ovaj oblik trajno, ne izlaže se lomljenju, ni naborima, ni pregi banju na lakat i može iznutra da primi gipku postavu koja olakšava spajanje sa spojnica iz metala ili druge materije, obezbeđujući zaptivenost. Prisustvo metalne vijuge u unutrašnjosti tkanine uostalom znatno olakšava utvrđivanje cevi na spoljnim nastavcima. Ova cev ima spoljni izgled bar isto tako lep kao i cevi iz jednostavne tkanine.

Priloženi nacrt pokazuje radi primera odlomak cevaste tkanine izvedene po ovom pronalasku, koji odgovara jednom od naročitih oblika izvođenja. Pomenuti cevasti odlomak je pokazan u perspektivi. Na njemu se jasno vide paralelni uvojc i B koji su kao osnova tkanine odgovarajući izvedeni iz običnog tekstilnog konca i iz metalne žice. Konci potke, koji su obeleženi sa C, utkani su kao i obično; oni su izvedeni iz biljnih vlakana i podesno su izukršani sa uzastopnim vijugama uvojaka A,B.

Savitljive cevi koje su izvedene prema napred opisanom mogu biti učinjene zaptivenim dodavanjem kakvog sloja iz plastične materije izabrane prema prirodi tečnosti koja treba da se provodi kroz cev. Ako su u pitanju, naročito, cevi za tečne ugljovodonike, upotrebiće se prvenstveno za njihovo osposobljenje za nepromočivost iznutra substance koje se dobijaju iz acetata celuloze i koje su u-

činjene dovoljno plastičnim, ili pak lakgume, želatin i lepak dopunjeni glicerinom, da bi se učinili plastičnim, i podesno preparisani, da bi se učinili otpornim protiv truljenja. Isto se tako mogu koristiti sve sintetične smole, preobražajući sircetnih kiselina sa polimerizovanjem, koji daju gipke produkte za apreturu.

Da bi se cevi dao lep izgled, ova se može spolja obojiti, kao i da se jednovremeno izvede nepromočivost njena za vodu, benzin, ulja i t. d., ako se ova cev treba da koristi na izloženim mestima ili pod kolskim poklopcem.

Znatne koristi cevi po ovom pronalasku već su navedene u gornjem opisu. Može se još dodati da njeno proizvođenje na razboju za kružno tkanje nije ništa komplikovanije od izvođenja običnih cevi i ne povlači sobom preinačenje aparature.

U pogledu razmeštanja metalnih žica može se reći da ovaj razmeštaj zavisi jedino od namene cevi i od volje proizvođača. Po sebi je jasno da se prosta naizmeničnost tekstilnih konaca i metalnih žica može zameniti rasporedom metalnih žica u većim razmacima. Regulisanjem učestanosti nalaženja metalne žice u osnovi tkanine stvarno se utiče na savitljivost cevi. Svi rasporedi izvedeni u ovom pogledu pripadaju očevidno domašaju ovog pronalaska. Isto je tako i sa prome nama izvedenim u prirodi metalne žice i u prirodi biljnoga konca, kao i u pogledu ostvarenja nepromočivosti i davanja izgleda cevi.

Patentni zahtevi:

1.) Postupak za kružno tkanje, koji se naročito može primeniti na savitljive cevi i na slične predmete, naznačen time, što se između običnih tekstilnih konaca koji obrazuju osnovu uvođe u tkaninu (u određenim razmacima, koji se mogu po volji regulisati) metalne žice (na primer čelične žice), pri čemu se potka tkanine obrazuje isključivo iz običnih tekstilnih konaca.

2.) Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što se u osnovi tkanine metalne žice nalaze naizmenično sa običnim tekstilnim koncima.

3.) Savitljiva cev iz tkane materije koja nema nikakvih uvojaka nezavisnih od ove materije, naznačena time, što iz-

medu konaca osnove tkanine ima metal-
ne žice koje su utkane kao i konci o-
bične osnove i koje obrazuju uvojke u
samoj unutrašnjosti tkanine, tako, da ce-

vi dodeljuju željenu savitljivost, pri čemu
se cev može izložiti dopunskom prepa-
risanju naročito u pogledu ostvarenja
njene nepromočivosti.

